

Programma refereermiddag

Restrictief eten bij autisme

Betekenis en Behandelperspectieven

Woensdag 15 september 2021

14.00-17.00 uur Dimence Deventer

Toelichting Programma & Leerdoelen

Tijd: 14.10 – 14.30 uur

Titel: [Hoe vraag je ernst en betekenis van eetproblemen uit bij iemand met autisme?](#)

Spreker: Jolanda Wielemaker en cliënte

Abstract:

Tijdens deze demonstratie interviewt Jolanda een cliënte met autisme en vraagt betekenissen van eetproblemen uit. Aan bod komen:

1. ASS specifieke aspecten die kwetsbaar maken voor eetproblemen: sensorische onder- en overgevoeligheid, fixatie/rigide opvattingen, rol stress, aanwezige maag- en darmproblemen, rol informatieverwerking en motoriek, vermijden eetmomenten vanuit overprikkeling, moeite met veranderingen in eetpatroon.
2. Zelf- en lichaamsbeeld: angst voor dik worden, angst voor verandering lichaam, angst voor seksualiteit.
3. Welke rol spelen ingrijpende gebeurtenissen bij ontstaan en/of verergering eetproblemen?
4. Betekenis restrictief eten: coping (controle, minder voelen, zich letterlijk klein maken), verminderen prikkels
5. Zijn er onderhoudende patronen: wat is de reactie vanuit de omgeving?
6. Tips voor behandelaren

Deze presentatie wordt ondersteund door een dia met een overzicht hoe je zorgvuldig en systematisch eetproblemen uitvraagt en er wordt een koppeling gemaakt met de vragenlijst van Annelies van der Spek.

Leerdoelen: Deelnemers krijgen:

- gevoel bij de betekenissen van eetproblemen en leren van de ervaringen van een cliënt.
- een demonstratie hoe de betekenissen van eetproblemen uit te vragen bij iemand met autisme.
- tools die hierbij helpend kunnen zijn.

Tijd: 14.30 – 15.10 uur

Titel: [Voorlopig behandelmodel restrictief eten bij volwassenen met autisme](#)

Sprekers: Jolanda Wielemaker en Ella Lobregt-van Buuren

Abstract:

De sprekers geven een aanzet tot de ontwikkeling van een voorlopig behandelmodel waarbij de verschillende betekenissen en restrictief eten richting geven aan de gekozen behandelinterventies. In het eerste deel van deze bijdrage zal Ella stilstaan bij restrictief eten als coping t.a.v. overspoelende gevoelens, negatieve kerncognities en de behandeling hiervan.

Jolanda focust zich op ingewikkelde eetpatronen als coping ten aanzien van sensorische overprikkeling, overspoeling van sociale activiteiten of behoefte aan vastigheid/rigiditeit/rust. Daarnaast staat zij stil bij de autistische burn-out die vaak voorkomt bij vrouwen met autisme en een langdurige anorexia nervosa (wat maakt dat behandeling en angst voor de toekomst de eetstoornis ingewikkeld te behandelen is. Ervaringen uit de klinische praktijk worden hierin uitgewisseld.

Leerdoelen: Deelnemers hebben:

- inzicht in de verschillende betekenissen van restrictief eten bij volwassenen met autisme.
- kennis over de emotieregulatie bij volwassenen met autisme en restrictief eten.
- inzicht in timing en toepassing van behandelinterventies die aansluiten bij de betekenissen van restrictief eten.
- inzicht in ingewikkelde eetpatronen als een vorm van coping ten aanzien van overprikkeling, overspoeling of behoefte aan vastigheid, rigiditeit of rust.
- kennis van de autistische burn-out bij vrouwen met autisme en anorexia nervosa, waarbij angst voor behandeling en toekomst belemmerend werkt.
- handvatten voor deze problematiek middels het uitwisselen van ervaringen uit de klinische praktijk. **Z.o.z.**

Programma refereermiddag

Restrictief eten bij autisme

Betekenis en Behandelperspectieven

Woensdag 15 september 2021
14.00-17.00 uur Dimence Deventer

Vervolg Toelichting Programma & Leerdoelen

Tijd: 15.10 – 15.40 uur

Titel: [Zijn kinderen moeilijke eters, of is eten moeilijk? - De rol en betekenis van de diëtist bij eetproblemen](#)

Spreker: Dirkje van Asselt

Abstract:

Kinderen met autisme vertonen vaak eet- en drinkproblemen. Meest voorkomend zijn: selectiviteit, structuurgevoeligheid, rigide eetpatronen en geen of juist vaak een hongergevoel hebben. Doordat dergelijke problemen vaak al jaren spelen en er al van alles geprobeerd is om het eet- en drinkpatroon te verbeteren zonder gewenst resultaat, belandt het kind mogelijk in een eigen fuik. Het voedingspatroon wordt smaller en smaller en het kind kan er niet meer zomaar uitkomen. Als je niets doet, raakt het kind steeds meer verstrikt. Als je wel wat probeert, kost dit vaak veel moeite omdat je tegen de stroom in moet. Eenzijdigheid van voeding zorgt voor voedingsstoffentekort wat als gevolg kan hebben dat er ondergewicht of groeiachterstand ontstaat, of juist overgewicht in het geval van overeten. Zoveel oorzaken als er zijn waardoor het eetprobleem is ontstaan, zoveel mogelijkheden zijn er om samen een oplossing te vinden. Dirkje maakt gebruik van werkmateriaal van www.kinderdieetcreatie.nl en vertelt hier meer over tijdens haar presentatie.

Leerdoelen: Deelnemers weten:

- welke eet- en drinkpatronen voorkomen bij kinderen met autisme en de mogelijke gevolgen ervan voor de ontwikkeling,
- wanneer het verstandig is om een diëtist in consult te vragen en
- hoe kinderdiëtisten werken die gebruik maken van materiaal van kinderdieetcreatie.

Tijd: 15.55 – 16.25 uur

Titel: [Een verstoord lichaamsbeeld; interventies vanuit de psychomotorische therapie](#)

Sprekers: Aurélie Nieuwenhuijse en Lieke Godschalk

Abstract:

Tijdens deze presentatie komen de expertise en ervaring van werken met mensen met autisme én werken met mensen met een eetstoornis binnen de psychomotorische therapie bij elkaar. Relevante praktijkervaringen worden met de deelnemers gedeeld.

Leerdoelen: Deelnemers hebben:

- inzicht in de behandelmogelijkheden binnen de psychomotorische therapie,
- inzicht in de behandelmogelijkheden bij verstoorde en/of negatieve lichaamsbeleving en
- inzicht in de behandelmogelijkheden bij problemen met emotieregulatie.